

SOCIAAL & INCLUSIEF

“In de gemeente Borne moet iedere inwoner op elk gebied kunnen meedoen”

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2026-2030

SP. BORNE

Sociaal en inclusief

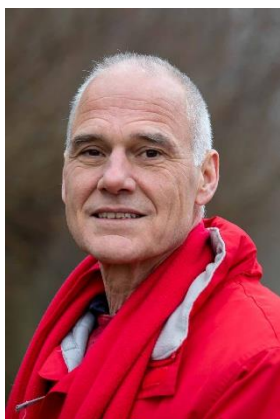
Sociaal betekent voor ons als SP dat we met elkaar verantwoordelijk zijn voor het welzijn van onze samenleving, dus ook in Borne. Daarmee bedoelen we dat we ons niet alleen maar moeten bekommeren om de omvang van onze eigen welvaart en ons eigen welzijn, maar dat we onze kennis en kunnen en rijkdom ook inzetten voor het belang van de gehele gemeenschap.

Daarbij is ook een rol weggelegd voor de overheid. We moeten het immers samen doen. Een overheid die waarborgen schept met goed bestuur en rechtvaardige regels en die op een zorgvuldige manier besluiten neemt. We hoeven in onze gemeente niet allemaal gelijk te zijn, maar we moeten wel gelijkwaardig zijn en ook zo worden behandeld. Als de ongelijkheidwaardigheid in de samenleving toeneemt, ontstaat er veel ontevredenheid en keren mensen zich van de samenleving af. Uiteindelijk zal dat als een boemerang terugkeren op ons allemaal en de kwaliteit van leven voor iedereen ondermijnen.

Daarom vindt de SP het zo belangrijk dat de overheid betrouwbaar is en zich niet laat leiden door lobbyisme en populisme.

Inclusief betekent voor de SP Borne dat iedereen in onze samenleving moet kunnen meedoen. Meedoen betekent dat onze inwoners met en zonder handicap gelijkwaardig moeten kunnen zijn. Dat betekent dat zij gelijke rechten hebben op wonen, onderwijs, werk, zorg om zo gezond mogelijk en zelfredzaam te blijven. En dezelfde mogelijkheden hebben voor vrijetijdsbesteding, vervoer en burgerparticipatie.

De SP Borne heeft zich vanaf begin 2020 in de gemeenteraad en daarbuiten sterk gemaakt voor de uitvoering van het VN-verdrag handicap en chronische ziekte. Dat blijven we doen samen met ervaringsdeskundigen.

Frans Schoon, raadslid en fractievoorzitter

SPEERPUNTEN

- **Betaalbaar wonen; extra aandacht voor kleine huishoudens en wonen met zorg**
- **Minder marktwerking bij huishoudelijke ondersteuning**
- **Armoedebestrijding**
- **Extra aandacht voor jeugd en jongeren**
- **Een groene, schone en veilige leefomgeving**
- **Energietransitie**
- **Migratie**
- **Een betrouwbare overheid**

Betaalbaar wonen; extra aandacht voor kleine huishoudens en wonen met zorg

“Borne wil dé woongemeente van Twente worden”, zegt het gemeentebestuur. De SP Borne vindt dat leefbaarheid voorop moet staan.

Kleine huishoudens

*De SP heeft in de gemeenteraad vanaf 2014 gepleit voor meer aandacht voor sociale woningbouw en huisvesting voor kleine huishoudens; zowel voor jongeren als voor ouderen. Wij vinden dat de gemeente Borne meer regie moet pakken op de woningbouw, zodat ook echt meer betaalbare koop- en huurwoningen worden gebouwd voor 1- en 2-persoons huishoudens. Het percentage alleenstaanden in Nederland is inmiddels 20% en dat percentage groeit.

Vasthouden aan de 30-40-30 norm

*Wij willen dat de gemeente Borne vasthoudt aan de nu geldende norm van 30-40-30: d.w.z. dat van de nieuwbouwprojecten 30% bestemd moet zijn voor sociale huur, 40% bestemd moet zijn voor de sector betaalbare koop- en huurwoningen (2025: koopwoningen onder de € 420.000, -) en 30% van de nieuwbouw bestemd mag zijn voor het duurdere segment. Tegen onze verwachting in, blijken er in de lopende nieuwbouwprojecten maar een heel beperkt aantal (sociale) huurwoningen worden gebouwd.

Leefbaarheid

*Wij vinden dat betaalbaarheid niet ten koste mag gaan van leefruimte en van groen.

Alternatieve woonvormen en bouwmaterialen

*Wij vinden nog steeds dat er meer gekeken moet worden naar andere vormen van wonen, bijv. hofjes met gemeenschappelijk groen of kleinschalige knoopperven op de grens van de bebouwde kom en het platteland. Dat laatste kan ook mantelzorg voor naasten vergemakkelijken. En verder vinden wij ook nog steeds dat er meer oog moet zijn voor gebruik van andere bouwmaterialen, bijv. bouwen in houtskeletbouw.

Inclusief bouwen

*De SP Borne is van mening dat er, afhankelijk van de vastgestelde behoefte, in nieuwbouwplannen, aangepaste woningen moeten worden opgenomen voor inwoners met een fysieke beperking door een handicap of ziekte. Dat geldt zowel voor grondgebonden woningen als appartementen. Bij de bouw van een

appartementencomplex hoort daar ook bij dat de openbare ruimten toegankelijk zijn voor deze groepen inwoners. Wij zien met belangstelling de uitkomsten van een bouwsymposium tegemoet, dat ervaringsdeskundigen in 2026 gaan organiseren.

Wonen en zorg – het Zorgbuurthuis

Het College van B & W uit de raadsperiode 2018-2022 heeft ons idee voor het vestigen van een zorgbuurthuis in het gebouw van de (voormalige) basisschool 't Olthof positief beoordeeld. Woningcorporatie Welbions heeft dit idee toen en daarna ook omarmd, mits dit in samenwerking met de gemeente wordt uitgevoerd en een bestaand gebouw beschikbaar komt. Wijkbewoners waren op basis van een enquête in 2022 ook positief. De gemeenteraad wilde nog geen besluit nemen. In de tussenliggende tijd zijn al twee subsidieregelingen voorbijgegaan die hadden kunnen helpen bij de financiering. Wij vinden dat het begrip zorgbuurthuis in de woonzorgvisie moet worden opgenomen.

Een zorgbuurthuis is een kleinschalige woonvoorziening voor wijkbewoners die niet meer zelfstandig kunnen wonen, maar (nog) geen verpleeghuiszorg nodig hebben. Waar partners bij elkaar kunnen blijven en waar een vaste zorgverlener is. Waar vrijwilligers uit de wijk bij het zorgbuurthuis betrokken worden. De Tweede Kamer heeft in januari 2024 een motie van de SP aangenomen, waarin het Kabinet wordt opgeroepen belemmeringen voor het stichten van zorgbuurthuizen weg te nemen.

Minder marktwerking in de huishoudelijke ondersteuning

Meer zekerheid voor medewerkers en cliënten

*Het circus rond de steeds terugkerende aanbesteding van de huishoudelijke ondersteuning is de SP een doorn in het oog. Elders in Nederland is de SP erin geslaagd om het lokale bestuur een andere aanpak te laten kiezen (o.a. in Zutphen). Het is ons nog niet gelukt om daarvoor in Borne een meerderheid te vinden, maar we blijven het proberen.

Wij vinden het heel belangrijk dat er voor inwoners (cliënten) continuïteit, flexibiliteit, en kwaliteit van de zorg en ondersteuning is. Dus gekwalificeerde, vaste medewerkers die ondersteuning geven en daarvoor een vast contract hebben.

Wij willen daarom dat de gemeente Borne, eventueel samen met andere gemeenten, langjarige contractafspraken maakt met een beperkt aantal

zorgaanbieders. We willen af van de chaos, zoals bij de laatste aanbesteding, met veel onzekerheid en onrust voor inwoners en voor zorgmedewerkers.

Marktwerking heeft ervoor gezorgd dat de huishoudelijke hulpen nu verdeeld zijn over meerdere bedrijven in de gemeente met ieder hun eigen kantoor, planner, directeur etc., waardoor iedere medewerker grote rondes moet maken door de gemeente heen. Dat is heel duur en inefficiënt.

Armoedebestrijding

Uitbreiding van de doelgroep Sociaal Fonds

*De SP Borne wil nog steeds dat de regelingen Sociaal Fonds ook gaan gelden voor inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum. Door de alsmat stijgende prijzen lijken steeds meer gezinnen het risico te gaan lopen om niet meer rond te kunnen komen, ook als zij een inkomen hebben uit werk. Wij zijn voor een goede schuldhelpverlening en dat betekent, laagdrempelig, zonder wachtlijsten en met aandacht voor het voorkomen van schulden.

Regelingen Sociaal Fonds:

Specifiek voor kinderen biedt het Sociaal Fonds mogelijkheden voor een bijdrage voor: Schoolkosten, Fiets, Kleding bon, Zwemlessen, Identiteitskaart, Computer/ laptop, Vakantieactiviteit

Voor volwassenen kan het Sociaal Fonds een bijdrage leveren voor: Sportieve, culturele, educatieve en maatschappelijke activiteiten, Culturele voorstellingen.

Voorwaarden inkomen 2025:

Maximum netto maandinkomen zonder vakantiegeld per 01-07-2025

	<u>Jonger dan pensioengerechtigde leeftijd</u>	<u>Pensioengerechtigde leeftijd en ouder</u>
<i>Alleenstaande/alleenstaande ouder</i>	€ 1.561	€ 1.745
<i>Echtpaar/samenwonend</i>	€ 2.230	€ 2.389

Extra aandacht voor jeugd en jongeren

Een jongerencentrum

*De SP Borne vindt dat in Borne een jongerencentrum ontbreekt. Door de bevolkingsgroei, met veel jonge gezinnen, zal naar verwachting ook het aantal jongeren relatief toenemen. Bij de bespreking van het plan voor een nieuw gemeentehuis hebben we al aangegeven dat het Kulturhus ook in de toekomst moet kunnen groeien in activiteiten, o.a. voor jongeren.

Voor de sportende jongeren is er in Borne ruim voldoende keuze. Maar voor de jongeren die naast hun sport nog een andere vrijetijdsbesteding zoeken, of jongeren die geen interesse hebben in sporten, ontbreekt het aan goede alternatieven om in hun vrije tijd iets te kunnen ondernemen met andere jongeren, zo is ons gebleken.

Jongeren hechten veel waarde aan verbondenheid, plezier, vrijheid en het opbouwen van een eigen identiteit. Dat betekent ook dat sociale contacten met leeftijdsgenoten steeds belangrijker worden.

De SP Borne wil daarom graag laten onderzoeken of er een mogelijkheid is om voor deze groep een geschikte ruimte te vinden, waarin zij andere activiteiten kunnen ontplooiën. Naast de POP's (Proef OntmoetingsPlekken), zou er een soort Jongeren Cultuurhus moeten ontstaan, dat voorziet in de behoefte van jongeren van deze tijd. Bij voorbeeld een ruimte waarin workshops (nieuwe) sociale media en bijv. floggen kunnen worden gegeven, waarin muziek kan worden geschreven en gemaakt, of het ontwerpen en maken van je eigen kleding. Ook (bord)spelavonden blijken erg populair onder jongeren.

Kortom, de SP Borne wil graag dat hiervoor een ruimte beschikbaar komt met de bijbehorende financiële middelen.

Inclusief sporten en spelen

*Sport- en speelvoorzieningen binnen en buiten in de wijkparken moeten op een aantal locaties ook toegankelijk zijn voor kinderen en jongeren met een handicap.

Een groene, schone en veilige leefomgeving

Balans voor de toekomst

*Wij vinden als SP Borne dat we in onze gemeente heel goed moeten letten op een goede balans in de verdeling van de beschikbare ruimte tussen wonen, bedrijvigheid, openbare voorzieningen, recreatie en natuur. Dat vinden wij belangrijk voor behoud van een leefbare gemeente, ook in de verdere toekomst.

Groen

*Een groene omgeving versterkt de leefbaarheid van onze woonwijken. De meeste mensen worden gelukkig van groen om hen heen. Het is ook belangrijk dat dit groen goed wordt onderhouden, eventueel samen met wijkbewoners. Groen kan worden gecombineerd met recreatie en speelruimte. Groen kan in een buurt ook gemeenschappelijk groen zijn.

De toekomst van het Rheineplein

*We vinden dat het Rheineplein, na afbraak van het gemeentehuis, een sfeerbepalende centrumplek moet worden met veel groen en ruimte voor evenementen en horeca. Dat vinden **wij niet alleen**, merkten wij uit reacties die wij bij een enquête hebben gekregen en de vele reacties van inwoners in de media. Het groen moet ook een functie hebben om zogenoemde hittestress tegen te gaan als gevolg van klimaatverandering.

Schoon

Afvalbeleid

*Het gewijzigde afvalbeleid voor verpakkingsafval van inwoners die in hoogbouw wonen, is ondoordacht en onhoudbaar en brengt ook gezondheidsrisico's met zich mee.

De SP Borne vond en vindt dat je inwoners vooral moet stimuleren om bij te dragen aan een goede afvalscheiding en -inzameling door het zo gemakkelijk mogelijk te maken en niet extra belemmeringen moet gaan opwerpen.

Aan de bron van ons afval staan de producenten en leveranciers. Door hun productiemethoden te veranderen, kunnen zij ons ook helpen ons afval te verminderen. Afvalverwerker Twence heeft aangegeven nog niet in staat te zijn om nascheiding op grote schaal toe te passen. Nascheiding kan ook betekenen dat, na afvalscheiding aan de bron, uit restafval alsnog recyclebare producten worden gehaald.

*De gemeente Borne heeft zich, in tegenstelling tot omliggende gemeenten, nog steeds NIET aangesloten bij het Schone Luchtakkoord. Hierbij hoort o.a. aandacht voor ongefilterde hout stook en verbranding van afval bij woningen en/of bedrijven. De SP Borne heeft tussen 2020 en de zomer van 2022 het onderwerp stevig aangekaart in de gemeenteraad. Uiteindelijk heeft het college aangegeven dat dit onderwerp meegenomen wordt in de paragraaf Gezondheid van de Omgevingsvisie. Wij gaan bewaken of de Omgevingsvisie voldoende waarborgen biedt voor schone lucht.

Veiligheid op de inclusieagenda

*De gemeente Borne heeft vorig jaar voor het eerst een inclusieagenda vastgesteld met een aantal actiepunten voor 2024 en 2025. De SP Borne wil dat in het kader van veilig en inclusief niet alleen bij verkeerslichten, maar ook op andere oversteekplaatsen nabij openbare voorzieningen (NS-station) of verkeerswegen voorzien worden van een geluidssignaal en/of geleide tegels. Dit punt moet aan de inclusieagenda worden toegevoegd.

*Slechte bestrating kan leiden tot onnodige valpartijen. Vooral ouderen en inwoners met fysieke beperkingen ondervinden hiervan hinder. Daarom is het goed dat inwoners melding blijven maken van onveilige situaties.

*We hebben in de afgelopen jaren samen met de Stichting Ervaringsdeskundigen herhaaldelijk gepleit voor regelgeving voor de reclame uitstalling voor winkelpanden. Met name in het centrum zijn de uitstallingen soms zo breed dat bezoekers in een rolstoel, scootmobiel of met een rollator ernstige hinder ervaren. De wethouder heeft in oktober 2025 n.a.v. een vraag van de SP-fractie toegezegd dat er een verordening komt. Wij gaan deze actie bewaken.

*Voor de veiligheid van fietsers en fietsen gaan wij ons inzetten voor een beveiligde fietsenstalling in het centrum.

Spoorveiligheid en spooroverlast

*Wat de spoorveiligheid en spooroverlast betreft kan wat de SP Borne betreft kan het dossier nog niet dicht na het besluit tot een ondertunneling van de spoorwegovergang Bornerbroeksestraat. Het onderwerp blijft onze aandacht houden.

Parkeerdruk

*De parkeerdruk in het centrum en directe omgeving neemt toe. Het schuurt tussen parkeervoorzieningen voor bewoners en langparkeerders, die daar eigenlijk niet zouden moeten staan. Een voorbeeld hiervan is de Woolderweg. Het college van B&W heeft toegezegd dat er voor langparkeerders een voorziening aan de rand van het centrum komt.

De SP Borne vindt dat inwoners in en rond het centrum in deze kwestie zeggenschap moeten krijgen.

Energietransitie

Betaalbare energie

*De energietransitie moet haalbaar en betaalbaar blijven, ook voor inwoners met een bescheiden inkomen.

*Voor ons als SP is het op de eerste plaats van belang dat huurders en kopers in staat zijn om energie te besparen door goede isolatie en andere besparende maatregelen. Daarvoor moet financiële ondersteuning beschikbaar blijven.

*Verder vinden wij ook nog steeds dat zelfvoorziening boven grootschalige energiewinning moet gaan; zoveel mogelijk zon op dak van woningen en bedrijven en kleine windmolens bij bijvoorbeeld boerenerven en bedrijven.

De SP Borne is niet bij voorbaat tegen windmolens, maar dan wel waar het kan, dus niet vlakbij wijken of bijv. niet bij landgoed Twickel. Wel bij grote industrieterreinen of langs snelwegen.
--

* Grootschalige energiewinning alleen als dat samengaat met lokaal eigendom en mederegie van de gemeente of gemeenten.

Warmtenet onder voorwaarden

*Een warmtenet kan geschikt zijn voor wijken met relatief veel huurwoningen. Eigenaren van woningen kunnen zich daarbij aansluiten. Op dit moment zijn er te veel onzekerheden, vooral wat betreft de kosten. Zolang er geen financiële garanties zijn voor bewoners, is een warmtenet (nog) niet mogelijk.

Meer geld voor het Energieloket

* Ons bleek dat het Energieloket graag meer zou willen kunnen doen voor eigenaren van oudere woningen; hen te helpen energie te besparen en hun lasten te verlagen, maar de capaciteit is daarvoor onvoldoende. Het Energieloket moet dus meer geld krijgen om meer inwoners te kunnen helpen.

Migratie

Spreidingsbeleid

*De SP staat zowel landelijk als lokaal voor handhaving van het spreidingsbeleid, ook binnen de gemeente Borne. Statushouders moeten onderdeel blijven van de verschillende urgentiegroepen voor woningtoewijzing. Daarbij moet er aandacht zijn voor een goede integratie; dus niet statushouders vooral in bepaalde wijken laten wonen.

Arbeidsmigratie

*De SP vindt dat onze gemeente samen met andere Twentse gemeenten meer aandacht moet geven aan regulering van arbeidsmigratie i.s.m. de Arbeidsinspectie. Voor zover dat nog niet is gebeurd, moeten we meer inzicht krijgen in aantallen arbeidsmigranten en hun arbeids- en leefomstandigheden.

De Oekraïense vluchtelingen

*De vraag rijst of alle vluchtelingen, die we nu tijdelijk huisvesten, in de komende jaren zullen terugkeren naar hun thuisland. In publicaties van o.a. het

Clingendaelinstituut worden verschillende schattingen genoemd van aantallen vluchtelingen, waarvan men verwacht dat zij niet zullen terugkeren. De SP Borne vindt dat het gemeentebestuur moet nadenken over mogelijke gevolgen en i.s.m. andere gemeenten scenario's moet bedenken hoe we hiermee zullen omgaan.

Als er een duurzaam vredesbestand zou komen tussen Oekraïne en Rusland, zou dat voor burgers in Oekraïne net de aanleiding kunnen zijn om het land alsnog te verlaten. Dat blijkt uit een nieuwe studie van het Nederlandse onderzoeksinstituut Clingendael, waar ook migratie-expert Anouk Pronk aan heeft meegewerkt. "Hoe langer de ontheemding duurt, hoe meer de terugkeerintenties afnemen."

Bron: Maarten Bockstaele Gepubliceerd: di 24 dec. 2024 VRT News

NOS Nieuwsuur 20 december 2024: "Europa moet zich voorbereiden op meer Oekraïners in geval van wapenstilstand"

Een betrouwbare overheid

Het democratisch proces

*De SP heeft in de afgelopen jaren een aantal keren aandacht gevraagd voor een zorgvuldige besluitvorming. Er moet (nog) meer aandacht zijn voor het democratisch proces en voor het gemeenschappelijk belang van inwoners van onze gemeente. Bestuurder of raadslid zijn is een grote verantwoordelijkheid.

Participatie

*Participatie is een belangrijk instrument om burgers te betrekken bij de besluitvorming van de lokale overheid. De invoering van de Omgevingswet vraagt om een andere kijk op participatie. Hoe kunnen inwoners het beste worden betrokken worden bij (ingrijpende) veranderingen in hun directe woonomgeving? Kunnen zij nog echte invloed uitoefenen, of zijn in het voortraject van projectontwikkeling de plannen al te definitief? Wij gaan daar vanuit de raad en daarbuiten extra op letten.

Adviserend referendum

* De SP is ook in Borne voor de invoering van een adviserend referendum, over bijvoorbeeld onderwerpen die veel impact kunnen hebben op de omgeving of de leefbaarheid van een groot aantal inwoners. In een vorige raadsperiode hebben we al eens een motie hiervoor ingediend.

En dan nog dit.....

*De SP is voor een sterk midden- en kleinbedrijf;

*De SP is voor een goed openbaar vervoer;

*De SP vindt dat inwoners open en eerlijk mee moeten kunnen praten over belangrijke veranderingen in hun omgeving;

*De SP vindt dat het bestuur zorgvuldig moet omgaan met de beschikbare financiële middelen, maar de tekortkomingen van het Rijk niet moet afwentelen op de kwaliteit en omvang van zorg en ondersteuning van inwoners.

***Stem bij de gemeenteraadsverkiezingen op
WOENSDAG 18 maart 2026
voor een sociaal en inclusief beleid
op de SP***

